

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КЗ «Пултівецький ліцей» від 31.01.2024 р. № 3-г

Директор _____ Світлана ХАВТИРКО

ІНСТРУКЦІЯ № 5

щодо порядку дій працівників КЗ «Пултівецький ліцей» у разі терористичного або диверсійного акту

Алгоритм дій.

Посадова особа КЗ «Пултівецький ліцей» при отриманні інформації про вчинення (загрозу вчинення) діяння з ознаками терористичного акту негайно доповідає своєму керівництву.

Керівник підприємства сам особисто або через чергового підприємства, установи, організації негайно повідомляє територіальний орган Національної поліції - тел. 102, Управління СБУ у Вінницькій області, відділ освіти, культури та спорту ЯСР, виконавчий комітет Якушинецької ТГ.

Отримавши (або отримуючи) повідомлення про теракт, черговий органу місцевої влади, підприємства або посадова особа, яка приймає таке повідомлення від громадян (і потім повідомляє органи Національної поліції - СБ України), повинні намагатись при можливості уточнити і мати наступні дані (відповідно передавати їх в органи Національної поліції - СБ України):

джерело отримання інформації;

час і точне місце події (адреса);

характер діяння (вибух, погроза вибуху, захоплення заручників чи інше);

об'єкт посягання;

кількість заручників, наявність потерпілих, місце перебування тих або інших;

кількість терористів, їх вимоги, озброєння, прикмети та установчі дані;

обстановка, що склалась на останній час на об'єкті посягання;

заходи, які вжиті адміністрацією або присутніми з реагування на подію.

(Відсутність повних даних не звільняє посадову особу від термінової доповіді).

Особа, яка повідомила територіальний орган Національної поліції, Управління СБУ у Вінницькій області повинна записати час і прізвище особи того чи іншого органу, яка прийняла повідомлення.

Керівник підприємства або особа, що виконує його обов'язки, після отримання повідомлення та доведення інформації до правоохоронних органів повинна організувати:

посилення охорони і пропускного режиму наявними силами;

терміновий збір керівників і працівників режимних, охоронних, аварійно-рятувальних служб (якщо такі є);

призупинення тимчасового функціонування, об'єкту або його окремих ланок, виведення за його межі вільного персоналу;

надання допомоги потерпілим;

зустріч сил правоохоронних органів.

1.6 Керівник підприємства або особа, що виконує його обов'язки дає команду відповідним службам на підготовку необхідної технічної документації, що буде використана при підготовці й проведенні антитерористичної операції.

1.7. Надалі керівник підприємства або особа, що виконує його обов'язки у питаннях, пов'язаних із проведенням антитерористичних заходів, повинен діяти відповідно до вказівок керівника КГ АТЦ при СБУ у Вінницькій області (керівника оперативного штабу з управління АТО).

При виявленні на об'єкті підозрілого предмета, схожого на вибуховий пристрій.

Ознаки, що можуть вказувати на наявність вибухового пристрою:

Виявлення в громадських місцях, адміністративних приміщеннях, місцях масового скупчення людей пакунків, коробок та інших предметів, залишених без нагляду власників.

Отримання адресатом поштового відправлення, вміст якого чи відправник йому невідомі.

Наявність у предметів характерного вигляду штатних бойових припасів, учбово-імітаційних, сигнальних, освітлювальних, піротехнічних виробів чи їх елементів.

Наявність звуків, що лунають від предмету (цокання годинника, сигнали через певний проміжок часу), миготіння індикаторної лампочки.

Наявність на виявленому предметі проводів, мотузок, ізоляційної або клейкої стрічки.

Наявність джерел живлення на механізмі або поряд з ним (батарейки, акумулятора тощо).

Наявність у предмета елементів (деталей), що не відповідають його прямому призначенню:

від предмета виходить характерний запах мигдалю або інший незвичайний запах (бензину, газу, розчинника, паливно-мастильних матеріалів, хімічних матеріалів тощо), на зовнішній оболонці присутні масляні плями;

наявність диму, що виходить з предмета;

незвичайно велика маса предмета (наприклад, коробка з під цукерок);

наявність будь-якого додаткового контакту предмету з об'єктами навколишньої обстановки;

наявність у дверях, вікнах яких-небудь сторонніх предметів: закріпленого дроту, ниток, важелів, шнурів тощо;

наявність стороннього сміття, порушення ґрунту, покриття на газонах, тротуарах при відсутності пояснень щодо їх виникнення у відповідних служб.

Чинники, що є приводом для підозри:

наявність у контрольованих зонах залишеного власниками більше 5-ти хвилин транспорту;

наявність у контрольованій зоні сторонніх чи нічийних приладів, механізмів, тимчасових споруд, будівельних матеріалів і конструкцій, тощо;

порушення вимог паркування автотранспортних засобів в контрольованих зонах;

намагання особи з предметом в руках чи в специфічному одязі, який дає змогу приховувати на тілі вибуховий пристрій, за будь-яких обставин безпосередньо наблизитися до об'єкту охорони чи маршруту його пересування.

перебування на місці небезпечної знахідки невідомих осіб до виявлення цього предмета,

наявність погроз, висловлених особисто, по телефону або в поштових відправленнях.

Дії посадових осіб об'єкта, які отримали інформацію про виявлений предмет з ознаками вибухового пристрою:

надайте вказівку не наближатися, не торкати, не розкривати, не переміщати

знахідку, не заливати її рідиною, не засипати піском і ґрунтом, не користуватися радіо- і електроапаратурою, переговорними пристроями (*насамперед мобільними телефонами*);

зафіксуйте точне місце перебування і час виявлення підозрілого предмета, а також установчі дані осіб, що знайшли предмет. Забезпечте їхню присутність до моменту прибуття представників правоохоронних органів;

- терміново повідомте про подію своєму керівництву (*черговій службі, службам безпеки, охорони об'єкту*) і через нього або особисто - територіальний орган Національної поліції - тел. 102, Управління СБУ у Вінницькій області, відділ освіти, культури та спорту ЯСР, виконавчий комітет Якушинецької ТГ. Надалі дійте за їхніми вказівками.

- при наявності підстав (*існуванні реальної загрози життю та здоров'ю людей внаслідок очікуваного вибуху*) організуйте евакуацію персоналу, використовуючи маршрути, віддалені від місця перебування підозрілого предмета;

надайте вказівку співробітникам охорони оточити місце розташування предмета, знаходитися на безпечній відстані від нього або в місцях, що забезпечують захист (*за частиною будівлі, товстим деревом, автомобілем тощо*) і вести спостереження;

при необхідності організуйте відключення побутових і виробничих комунікацій газу, води й електрики;

посильте контроль за роботою особового складу охорони по всьому об'єкту;

не знижуючи рівень охорони об'єкта, забезпечте можливість безперешкодного проходу або проїзду до предмета співробітників і транспорту органів реагування (*ГУ НП, УСБУ, ГУ ДСНСУ, департаменту охорони здоров'я та ін.*);

надайте можливість прибулим правоохоронцям опитати заявника та інших осіб, які володіють інформацією про подію, що сталася;

- далі дійте за вказівками представників правоохоронних органів.

УВАГА! КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

Торкатися вибухонебезпечного або підозрілого предмета, зрушувати його з місця, проводити будь які маніпуляції з ним.

Будь яким чином впливати на предмет, піддавати його механічному, термічному, акустичному, світловому або іншому впливу.

Самостійно відкривати та перевіряти підозрілі сумки, коробки, валізи.

Намагатись самостійно знешкоджувати вибухонебезпечний предмет.

Використовувати поруч з предметом відкритий вогонь, палити, використовувати електронагрівальні прилади.

Користуватися поруч з предметом засобами радіозв'язку, мобільними телефонами та іншими приладами що передають радіосигнали.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Знешкодити вибуховий пристрій або локалізувати вибух можуть лише підготовлені спеціалісти після виведення людей із небезпечної зони.

При надходженні погрози по телефону:

Телефон є засобом зв'язку, який найчастіше використовують як злочинці (*для передачі повідомлень про закладені бомби, захоплення людей і пред'явлення політичних або інших вимог*), так і „телефонні хулігани”, які висловлюють мнимі погрози. Приймаючи анонімне телефонне повідомлення про можливе здійснення актів тероризму необхідно пам'ятати, що вони несуть важливу криміналістичну інформацію, тому в розмові з анонімом необхідно запам'ятати і зафіксувати якнайбільше даних.

Дії особи, що отримує телефонне повідомлення:

зафіксуйте дату, час і тривалість анонімного повідомлення, місце установки та номер телефону, на який воно надійшло, приналежність конкретному підрозділу і співробітнику;

під час розмови прийміть заходи до запису фонограми анонімного повідомлення, визначення номера телефону анонімного абонента шляхом використання технічних можливостей даного телефонного апарата. При відсутності таких можливостей через співробітників, що знаходяться поруч, спробуйте повідомити про анонімне повідомлення чергового об'єкту (*службу безпеки, охорони*), правоохоронні органи за телефонами - територіальний орган Національної поліції - тел. 102, Управління СБУ у Вінницькій області, відділ освіти, культури та спорту ЯСР, виконавчий комітет Якушинецької ТГ.

При одержанні анонімного повідомлення спробуйте розвинути розмову з анонімом і з'ясувати конкретну інформацію про його особу, професію, місце перебування і, якщо можливо, схилити до добровільного відмовлення від задуманої акції. У будь-якому випадку намагайтеся під час розмови отримати відповіді на наступні запитання:

куди, кому, за яким телефоном телефонує ця особа?

які конкретно (дослівно) вимоги вона висуває?

висуває вимоги особисто, виступає в ролі посередника або представляє якусь групу осіб?

на яких умовах особа згодна відмовитись від задуманого?

як і коли зазначеній особі можливо зателефонувати?

кому Ви можете або повинні повідомити про цей дзвінок?

При цьому намагайтеся добитись від особи, що телефонує, максимально можливого проміжку часу для прийняття Вами та Вашим керівництвом рішень або здійснення якихось контрзаходів;

по закінченню розмови з анонімом негайно повідомте про її зміст своєму керівництву або черговій службі (*службам безпеки, охорони*) об'єкту, а у разі неможливості встановлення зв'язку з ними особисто - територіальний орган Національної поліції - тел. 102, Управління СБУ у Вінницькій області, відділ освіти, культури та спорту ЯСР, виконавчий комітет Якушинецької ТГ.

по пам'яті складіть детальний опис висловлених погроз або повідомлень про передбачувані акти тероризму, а також висунутих ультиматумів та інших вимог;

усі дані про зміст погроз або вимог, викладених анонімним абонентом, характеристику його голосу, мови, манери викладу погроз і вимог повідомте своєму керівництву (*черговому об'єкту, відповідальним особам служб безпеки, охорони*) чи представникам правоохоронних органів;

для уникнення поширення чуток і паніки обговорювати отриману від аноніма інформацію з іншими співробітниками не рекомендується;

при надходженні погрози на телефонний апарат з автоматичним визначником номера і звукозаписним пристроєм, відразу після завершення розмови з анонімом вилучте касету (*інший магнітний носій інформації*) з аудіозаписом і *прийміть заходів щодо її збереження*. Негайно встановіть на її місце нову касету для запису можливого наступного дзвінка зловмисника.

Дії посадових осіб об'єкта, яким повідомили про надходження телефонного дзвінка з інформацією терористичного спрямування:

забезпечте негайне доведення одержаної по телефону інформації до відома свого

керівництва (*чергового об'єкта, відповідальних осіб служб безпеки, охорони*) і через нього або *особисто* - територіальний орган Національної поліції - тел. 102, Управління СБУ у Вінницькій області, відділ освіти, культури та спорту ЯСР, виконавчий комітет Якушинецької ТГ.

проведіть необхідні заходи з попередження і локалізації негативних наслідків, передусім, у разі потреби, організуйте евакуацію людей, що потрапляють у зону вірогідного ураження, згідно плану евакуації;

забезпечте безперешкодну роботу на місці події оперативно-слідчих груп та спеціальних підрозділів правоохоронних органів.

При надходженні погрози в письмовій формі :

Погрози в письмовій формі можуть надійти в організацію як по поштовому каналу, так і в результаті виявлення різного роду анонімних матеріалів (*записки, написи, інформація, що записана в електронному вигляді тощо*).

Дії персоналу та посадових осіб при отриманні анонімного матеріалу, що містить погрози терористичного характеру:

якщо документ надійшов у конверті, його відкриття здійснюється лише з правої чи лівої сторони обережним відрізанням країв ножицями;

намагайтеся не залишати на документі відбитків своїх пальців, користуйтеся пінцетом або беріть документ торкаючись лише його країв;

зберігайте все: сам документ з текстом, будь-які вкладення, конверт та упаковку, нічого не викидайте;

не збільшуйте коло осіб, ознайомих зі змістом документу, негайно повідомте про надходження повідомлення терористичного характеру до правоохоронних органів (територіальний орган Національної поліції - тел. 102, Управління СБУ у Вінницькій області, відділ освіти, культури та спорту ЯСР, виконавчий комітет Якушинецької ТГ.

поводьтеся з матеріалом максимально обережно, помістіть його в чистий, що щільно закривається, поліетиленовий пакет або файл (*край яких доцільно скріпити скотчем або степлером*) та помістіть в окрему жорстку папку;

- упаковані вказаним способом анонімні документи надайте правоохоронним органам з супровідним листом, в якому мають бути зазначені конкретні ознаки анонімних матеріалів (*вид, кількість, у який спосіб і на чому виготовлені, з яких слів починається і якими закінчується текст, наявність підпису та т.ін.*), а також обставини, пов'язані з їх розповсюдженням, виявленням або отриманням;

- анонімні документи не повинні зшиватися, склеюватися, на них не дозволяється робити підписи, підкреслювати чи обводити окремі місця в тексті, писати резолюції та вказівки, також забороняється їх м'яти та згинати. При виконанні резолюцій та інших надписів на супровідних документах не повинно залишатися слідів тиску на анонімних матеріалах. Реєстраційний штамп проставляється лише на супровідних листах організації і заявах громадян, що передали анонімні документи до інстанцій.

- вкрай обережно, з дотриманням заходів особистої безпеки поведіть з поштовими надходженнями в яких виявлено сипучі порошкові матеріали. Негайно повідомте правоохоронні органи (територіальний орган Національної поліції - тел. 102, Управління СБУ у Вінницькій області, відділ освіти, культури та спорту ЯСР, виконавчий комітет Якушинецької ТГ.

Здійсніть евакуацію людей, що знаходяться поруч, унеможливіть розповсюдження порошкового матеріалу, зараженого повітря по території будівлі (*зачиніть двері,*

вікна, не вмикайте без дозволу працівників ЦС НС примусову вентиляцію). Виявлені матеріали повинні бути передані прибувшим на місце події фахівцям регіональних органів ДСНС та Національної поліції України для експертного дослідження, а особи, які безпосередньо контактували з відправленням негайно пройти медичний огляд.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! При виконанні резолюцій та інших надписів на супровідних документах не повинно залишатися слідів тиску на анонімних матеріалах.

Реєстраційний штамп проставляється лише на супровідних листах організації і заявах громадян, що передали анонімні документи до інстанцій.

Вибух на території об'єкта:

У випадку вибуху необхідно негайно організувати і забезпечити виконання наступних основних заходів:

за списком екстреного оповіщення викликати на об'єкт пожежних, швидку допомогу, рятувальників, комунальні служби (*газ, електрика, тепло*),

за списком екстреного оповіщення повідомити про подію керівництво (адміністрацію) підприємства та правоохоронні органи,

організувати евакуацію персоналу з вогнища вибуху, зруйнованих або ушкоджених вибухом приміщень;

до прибуття служби швидкої допомоги надати постраждалим первинну медичну допомогу;

відключити подачу електроенергії, газу, води, тепла в ушкоджені вибухом приміщення;

оточити місце вибуху силами служб охорони, безпеки і забезпечити його ізоляцію до прибуття компетентних органів;

наявними силами організуйте огляд прилеглої території з < виявлення інших закладених вибухових пристроїв;

при виникненні пожежі вжити заходів щодо гасіння власними силами, наявними протипожежними засобами.

б.Захоплення заручників:

Дії персоналу об'єкта при виявленні ознак захоплення заручників.

- негайно повідомте про надзвичайну подію своєму керівництву або черговій службі (*службам безпеки, охорони*) об'єкту, а у разі неможливості встановлення зв'язку з ними особисто - територіальний орган Національної поліції - тел. 102, Управління СБУ у Вінницькій області, відділ освіти, культури та спорту ЯСР, виконавчий комітет Якушинецької ТГ. При цьому вкажіть точне місце та можливо відомі обставини захоплення: кількість заручників, їх місце перебування і стан, наявність потерпілих, кількість терористів, їх озброєння, вимоги, установчі дані тощо. У подальшому дійте за їх вказівками, будьте готові надати всю відому Вам інформацію правоохоронцям.

Дії посадових осіб об'єкта, які отримали інформацію про захоплення - терміново повідомте про подію своєму керівництву (черговій службі, службам безпеки, охорони об'єкту) і *через нього* або особисто територіальний орган Національної поліції - тел. 102, Управління СБУ у Вінницькій області, відділ освіти, культури та спорту ЯСР, виконавчий комітет Якушинецької ТГ.

При цьому вкажіть точне місце та можливо відомі обставини захоплення, кількість заручників, їх місце перебування і стан, наявність потерпілих, кількість терористів, їх озброєння, вимоги, установчі дані, обстановку, що складається на об'єкті, вжиті заходи реагування тощо;

забороняється вступати в переговори з терористами за власною ініціативою;
по можливості організуйте блокування місця події, використовуючи технічні засоби охорони;
підвищити пильність охоронців на всіх постах. Переведіть, в разі можливості, систему відеоспостереження об'єкта в режим запису;
при необхідності виконуйте вимоги терористів, якщо це не пов'язано з заподіянням шкоди життю і здоров'ю людей, не ризикуйте власним життям;
у разі вимушеного вступу до переговорів *забороняється ініціативно пропонувати терористам будь-які послуги*;
не провокуйте дії, що можуть потягти за собою застосування терористами зброї;
по можливості забезпечте приховану евакуацію персоналу та інших осіб, що знаходяться поза місцем захоплення заручників;
при необхідності організуйте надання первинної медичної допомоги потерпілим, що перебувають поза межами уразливої зони;
припиніть доступ на об'єкт людей і проїзд автотранспорту,
забезпечте безперешкодний прохід і проїзд на об'єкт співробітників правоохоронних органів;
організуйте терміновий збір працівників режимних, охоронних та аварійно-рятувальних служб об'єкту;
після прибуття спецпідрозділів правоохоронних органів надайте їм максимальне сприяння в організації антитерористичних заходів, в тому числі. необхідну інформацію щодо обставин захоплення, а також схеми об'єкта, поверхові плани, схеми розташування систем відеоспостереження, вентиляції, електропостачання та ін.;

надалі дійте відповідно до розпоряджень представника оперативного штабу.

Одержання сигналу про евакуацію:

Якщо ви знаходитесь на своєму робочому місці, після отримання сигналу про евакуацію послідовно виконайте наступні дії:

без створення паніки організуйте заходи із евакуації персоналу та відвідувачів установи за завчасно відпрацьованими відомчою інструкцією та схемами;

зберіть службову документацію в сейф або в шухляди столу, що закриваються на ключ;

візьміть з собою особисті речі та документи, гроші, цінності;

закрийте вікна, вимкніть оргтехніку, електроприлади, освітлення;

візьміть з собою і при необхідності використовуйте індивідуальні засоби захисту (*протигаз, респіратор*)-,

закрийте двері на ключ, ключ залишить у замку;

залишить приміщення, рухайтесь маршрутами, які позначені в схемах евакуації персоналу Вашої установи;

повертатися в залишене приміщення дозволяється лише після відповідної вказівки уповноважених на це осіб.

Рекомендовані зони евакуації та оточення при виявленні вибухового пристрою або підозрілого предмету:

Граната РГД-5   50 метрів

Граната Ф-1   200 метрів

Міна МОН 50 (90)   200 метрів

Міна МОН 100 (200)   300 метрів

Тротилова шашка вагою 200 г   45 метрів

Тропилова шашка вагою 400 г   55 метрів
Алюмінієва банка (з під пива) 60 метрів
Саморобний вибуховий пристрій   200 метрів
Артилерійські боєприпаси   500-1200 метрів
Коробка 300*200*150   300 метрів
Дипломат   500 метрів
Легковий автомобіль   580 метрів
Мікроавтобус   920 метрів
Вантажний фургон   1240 метрів

Пам'ятайте! Знешкодити вибуховий пристрій або локалізувати вибух можуть лише підготовлені спеціалісти після виведення людей із небезпечної зони.

*Інструкцію розробила
заступник директора з НВР*

Ольга УМАНЕЦЬ

